

Михайленко Роман Володимирович,
*доцент кафедри теорії, історії та
філософії права Національної академії
внутрішніх справ, кандидат філософських
наук, доцент*

ДЕЗІНФОРМАЦІЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА

Військова агресія РФ проти України відкрила новий спектр проблем. Зокрема, це стосується і феномену інформації. Зараз інформаційний фронт набув великої активності. Д. Смотрич, Л. Браїлко слушно вказують: «Питання інформаційної безпеки та культури в умовах війни є питанням виживання людини, суспільства та держави. Адже забезпечення інформаційної безпеки визначається не тільки інтересами держави, а й інтересами особи в контексті забезпечення її прав і свобод. Основою сучасної інформаційної безпеки є цілісність даних, доступність інформації, конфіденційність і надійність її збереження» [3, с. 60]. Кількість неправдивих повідомлень про війну, внутрішні справи України та РФ виросла в багато разів. Це є суттєвою ознакою війни, що проводиться РФ. Оскільки кожен українець практично цілодобово відслідковує події за допомогою смартфонів, здатність розпізнавати та реагувати на неправдиву інформацію стає важливим інструментом у протистоянні.

Дезінформація – це неправдива інформація, яка поширюється з метою ввести в оману. Дезінформація спрямована на ліквідацію незалежності нашої держави, повалення конституційного ладу, порушення суверенітету та територіальної цілісності, пропаганду насильства, ворожнечі та ін. В основі сутності феномену дезінформації покладена форма перетворена. Г. Нерсисян характеризує вихідний пункт цієї категорії: «Єдність форми і змісту передбачає, що будь-який зміст має свою форму і будь-яка форма містить у собі певний зміст. Іншими словами, не буває форми беззмістовної рівно як і змісту неоформленого. І без винятку, будь-який суспільний поступ здійснюється у невід'ємному взаємозв'язку та взаємообумовленості форми і змісту. За Гегелем, відношення між змістом і формою є взаємовідношення діалектичних протилежностей, тобто їх взаємоперетворення. Немає ні одної матеріальної, біологічної, соціальної системи, яка не мала б форми і змісту: зміст завжди оформлений, а форма – змістовна. Якщо змінюється зміст неодмінно змінюється й форма рівно як і навпаки» [2, с. 59-60]. Ще загроза присутності перетворених форм у онтологічній площині полягає у тому, що подальша редукція форми-змісту може здійснюватися не тільки від межі дійсного суспільного субстрату, але й від попередньої перетвореної форми. Для того щоб дезінформація не мала суттєвого впливу на населення, треба, за можливості, розкривати фейки, що запускаються в український інформаційний простір. Це дасть змогу ефективно боротися з дезінформацією.

Список використаних джерел

1. Михайленко Р.В. Феномен дезінформації в умовах російської агресії. Протидія дезінформації в умовах російської агресії проти України: виклики і перспективи : тези доп. учасників міжн. наук.-практ. конф. (Харків, 12-13 груд. 2023р.) ; Наук.-дослід. ін-т публ.політики і соц. наук. Харків: НДІ ППІСН, 2023.- С. 119 -120. DOI: <https://doi.org/10.32782/PPSS.2023.1.30>

2. Нерсесян Г. Перетворена форма або світ кривих дзеркал. URL: <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2016/02/peretvorena-forma-1.pdf> (дата звернення: 06.05.2025).

3. Смотрич Д.В., Браїлко Л. Інформаційна безпека в умовах воєнного стану. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*, 2023. С. 121-127. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2023.77.2.20>

Нагайник Тарас Григорович,
*старший викладач кафедри
криміналістики навчально-наукового
інституту права та психології
Національної академії внутрішніх справ*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПРИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ТРУПА НЕВСТАНОВЛЕНОЇ ОСОБИ В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

У процесі розвитку суспільства та технологій нарощуються можливості демографічного контролю за населенням, що має сприяти покращенню життя населення при вирішуванні окремих питань. Так, Закон України «Про громадянство України» визначає правовий зміст громадянства України, підстави і порядок його набуття та припинення, повноваження органів державної влади, що беруть участь у вирішенні питань громадянства України, порядок оскарження рішень з питань громадянства, дій чи бездіяльності органів державної влади, їх посадових і службових осіб [1].

З підписанням 14 березня 2014 року Угоди про асоціацію з Європейським Союзом Україна взяла на себе зобов'язання впровадити низку європейських норм. Серед нормативно-правових актів ЄС, які визначають основні засади законодавства у сфері електронної ідентифікації, є, зокрема, про електронну ідентифікацію та довірчі послуги для електронних транзакцій на внутрішньому ринку. Закон України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» визначає правові та організаційні засади створення та функціонування Єдиного державного демографічного реєстру та видачі документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи, а також права та обов'язки осіб, на ім'я яких видані такі документи.